

У 2026 році Україна відзначає 30-ту Конституції України

У 2026 році Україна відзначає 30-ту річницю ухвалення Основного Закону.

28 червня 1996 року від імені Українського народу та, виражаючи його суверенну волю, Верховна Рада прийняла Конституцію України – головний нормативно-правовий акт держави, який став ядром консолідації українського суспільства.

Прийняття Основного Закону України мало величезне політичне та правове значення як для національного державотворення, так і для розвитку української політичної нації та громадянського суспільства.

Ці три десятиліття засвідчили, що Конституція України є не просто юридичним документом, а фундаментом нашої стійкості, європейського вибору та боротьби за незалежність.

Як політико-правовий базис суверенітету, Конституція 1996 року остаточно закріпила розрив із радянським тоталітарним минулим та зафіксувала кордони єдиної, соборної України.

Через три десятиліття констатуємо, що Конституція стала символом незламності. Пам'ятаємо, сьогодні кожен рядок Основного Закону про суверенітет та недоторканність кордонів українські захисники та захисниці відстоюють зі зброєю в руках. Сили оборони України сьогодні є головним гарантом дотримання Статті 1: Україна є суверенна і незалежна держава.

Конституція України стала втіленням стійкості інституцій. Попри роки повномасштабної війни, Основний Закон довів свою життєздатність – державна система, права громадян та виборчі вектори залишаються непохитними. Жодні спроби агресора змінити конституційний устрій, захопити території чи легітимізувати окупацію не мають юридичної сили.

Конституція України відображає нашу багату історію, глибоке історичне коріння, тяглість ідей та цінностей, європейську зорієнтованість українського конституціоналізму. Цей документ є основним законом і моральним орієнтиром для громадян України, юридично закріплює незмінний упродовж століть цивілізаційний вибір Українського народу.

Історичний розвиток вітчизняного конституційного права – від «Пактів» Пилипа Орлика (1710 рік) та Конституції УНР – свідчить про споконвічне прагнення Українського народу будувати власне життя на основі демократії, верховенства права, рівності громадян, незалежності, територіальної цілісності своєї держави та європейського цивілізаційного вибору.

Рух України до Європи було закладено в основи сучасної нормативно-правової бази ще у 1996 році – ухвалення Конституції закріпило європейський цивілізаційний вибір України, а її норми щодо прав людини повністю відповідають міжнародним та європейським стандартам.

У чинній Конституції України закріплено європейський та євроатлантичний курс держави. Чітка фіксація в Конституції прагнення України стати повноправним членом ЄС та НАТО – наш незворотний шлях розвитку.

Конституція України була визнана Венеціанською комісією однією із найдемократичніших в Європі, особливо в частині прав, свобод та обов'язків громадян, які повністю відповідають міжнародним стандартам у галузі конституційного права. У нашій Конституції визначено, що Україна є правовою державою, яка заснована на принципах поваги до особи й недоторканності її прав і свобод, верховенстві права, забороні будь-якої дискримінації. Конституція України зорієнтована на людину, гуманістичні цінності та правові відносини між суспільством і державою.

Найважливіший принцип нашої Конституції – визнання людини, її життя і здоров'я, честі й гідності найвищою соціальною цінністю. Основний Закон України проголошує захист прав людини як найвищу цінність; усі громадяни є рівними перед законом, незалежно від походження, майнового стану чи переконань. Знання своїх конституційних прав робить громадян свідомими та здатними активно брати участь у розбудові держави та своїх громад. Правова обізнаність – ознака зрілого громадянського суспільства.

Сильна держава тримається не лише на правах, а й на обов'язках кожного громадянина. Відповідальність кожного важлива. Свідоме виконання конституційних обов'язків створює передумови для успішного розвитку правової держави і здорового суспільства. Найбільшої актуальності це набирає в такі часи, як сьогодні, коли постає необхідність захищати свою державу і її конституцію. Ми протистоїмо безпринципному і нещадному агресору, який зневажає усі норми права та моралі, включно числі підписані ним же міжнародні договори та власні закони.

Захист незалежності, територіальної цілісності та державного суверенітету є справою всього Українського народу. Захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів є обов'язком громадян України. Ці положення є прикладом Конституції в дії упродовж війни, яку російська федерація розв'язала і веде проти України.

Цінності, закладені в Основному Законі, гуртують українців у тилу та на фронті, надихають на розбудову сильної та демократичної держави. В умовах нашої боротьби і на тлі незліченних злочинів окупантів, цінності, закладені в Основному Законі, для кожного українця набувають ще вагомішого і більш глибинного змісту. Попри війну, Україна залишається відданою демократичним стандартам – державна влада здійснюється на засадах її поділу, а народ є єдиним джерелом влади. Норми Конституції є тим міцним фундаментом, на якому відбуватиметься відбудова України після нашої Перемоги.